

Список використаних джерел

1. DAF CF 85.360 FTТехнічні характеристики та технічні дані (2020-2022). веб-сайт. URL: <https://www.lectura-specs.com.ua/ua/model/perevezenna/vantazivki-tagaci-daf/cf-85-360-ft-11741488>. (дата звернення: 21.06.2023)
2. Іванкова О.В., Гаращук О.В., Куценко В.І., Щербина В. В., Чижевський Д. В., Бабиц Я. В., Тіхонов М. О. Дослідження методів відновлення зношених деталей сільськогосподарської техніки. *Вісник ПДАА*. 2020 N4. С. 33-42.
3. Castolin Eutectic: веб-сайт. URL: <https://www.castolin.com/uk-UA/pro-nas> (дата звернення: 21.06.2023)
4. Попов В.С. Зносостійкість сплавів, відновлення та зміцнення деталей машин Запоріжжя: Мотор-Січ, 2006. 420 с.

РОЗВИТОК МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Япринець Тетяна Сергіївна
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри будівництва та професійної освіти,
Полтавський державний аграрний університет
Пастрома Віктор Анатолійович
здобувач вищої освіти,
Полтавський державний аграрний університет

Сучасний розвиток професійної освіти зорієнтований на формування конкурентноспроможного, мобільного на ринку праці фахівця. З урахуванням цього, новим вектором став компетентісно зорієнтований підхід до формування змісту освітніх стандартів підготовки спеціалістів. Його перевагами є цілісний досвід розв'язання життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, компетенцій, він не обмежується лише знаннево-орієнтувальним компонентом. Відповідно зі змінами у підготовці здобувачів вищої освіти змінюються й пріоритети у підготовці викладача.

Вагомою складовою фахової компетентності педагога професійного навчання є методична компетентність. Різні її аспекти в своїх дослідженнях розглядали О. Бігич, Т. Волобуєва, А. Волощук, А. Дейкіна, Н. Остапенко, А. Ситченко, Г. Токмань та інші. Особливостям формування методичної компетентності викладачів присвячені наукові доробки Т. Гущиної, Т. Загривної, О. Зубкова, Т. Кочаряна, Л. Коваль, М. Михнюк, В. Моторіної, С. Семенця, Н. Тарасенкової та інших.

Методична компетентність – це знання, вміння і досвідне оцінне ставлення до об'єкта, предмета, змісту та структури фахової дисципліни, уміння логічно

обґрунтовано конструювати навчальний процес для конкретної дидактичної ситуації з урахуванням психологічних механізмів засвоєння, з огляду на специфіку діяльності педагогів професійного навчання [2]. При цьому важливою її характеристикою є певний досвід педагогічного працівника, тому що в процесі його набуття він самонавчається і самовдосконалюється, розвиває ті особисті якості, які необхідні для становлення його методичної компетентності.

Досліджено, що структура методичної компетентності складається з чотирьох складових: методичне мислення, методична культура, методична творчість, мобільність викладача, які включають: науковість, послідовність, системність, зв'язок із практикою, перспективність, наочність, доступність.

Методичне мислення – це мислення, що забезпечує вміння викладача застосовувати наявні знання для реалізації цілей виховання і навчання відповідно до методичної теорії та конкретних умов навчання. Воно виявляється в способах постановки і вирішення педагогічних завдань стратегічного, тактичного та оперативного плану.

Методична культура слугує інтегрованим показником ефективності праці педагога. Окрім цього вона є вищою формою активності і творчої самостійності, стимулом і умовою вдосконалення навчального процесу, передумовою для виникнення нових методичних ідей та шляхів їх вирішення. Методична культура педагога виступає як суб'єктний аспект його професійної діяльності, як здатність узагальнювати методичний досвід у своїй роботі.

Майстерність і мистецтво, обумовлені індивідуальністю викладача, умінням формувати і розвивати знання, зацікавити здобувачів освіти наукою, розглядаються на сьогодні як методична творчість.

Вагомим є додавання до пропонованої структури рефлексії, котра тісно пов'язана із самооцінкою власного досвіду, переглядом і проєктуванням засобів і способів методичної діяльності, які мають посутній вплив на формування методичної компетентності викладача [3].

Г. Грибан і О. Кучерук виокремлюють відповідну систему вмінь, необхідних для становлення методичної компетентності педагога й умовно поділяють їх на три групи: загальнопедагогічні вміння (пов'язані з самореалізацією у сфері педагогічної творчості, креативним мисленням, інноваційним моделюванням навчального процесу), спеціальні (котрі впливають із специфіки освітнього компонента) і комунікативні (пов'язані з культурою мовлення, технікою виразного мовлення, ефективністю спілкування) [1].

Методична компетентність постає провідною у системі фахових компетентностей і має прикладний характер, тобто відбиває систему методичних теоретичних знань, умінь, досвід професійної діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до професії, до себе, до здобувачів освіти. У порівнянні із традиційним підходом вона має значно ширші межі і містить у своєму змісті мотиваційну, когнітивну, поведінкову, ціннісну та особистісну складові, котрі є підставою для оцінки компетентності майбутнього фахівця.

Невід'ємною умовою формування методичної компетентності майбутніх

педагогів професійного навчання є позитивна мотивація до методико-практичної діяльності, котра набувається під час практичної підготовки. Із метою створення сприятливого психологічного мікроклімату та позитивної мотивації необхідно ретельно підібрати заклад професійно-технічної освіти для проходження практик, з потужною матеріально-технічною базою, досвідченим кадровим персоналом. До уваги слід брати не лише фахові, а й особистісні якості керівника практики, адже його методична допомога та власний приклад сприятиме формуванню у магістрантів позитивного ставлення до майбутньої професійної діяльності.

Іншою необхідною умовою має бути актуалізація теоретичних знань здобувачів освіти із методики навчання освітнього компонента. У процесі формування методичної компетентності майбутніх педагогів корисним є виконання спеціально розроблених завдань, зорієнтованих на вироблення їхнього індивідуального стилю та розвиток творчих здібностей.

Не менш важливим аспектом формування методичної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання є залучення магістрантів до проведення науково-педагогічних досліджень під час проходження практик, збір фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи. Окрім цього, практика актуалізує свою вагомість і у формуванні самооцінки професійно важливих якостей та усвідомлення себе у ролі майбутнього педагога. Розуміння і відчуття цього водночас може виявитися поштовхом до самовдосконалення, розвитку здібностей, удосконалення вмій, необхідних для майбутньої педагогічної діяльності [4].

Отже, процес формування методичної компетентності майбутніх викладачів професійного навчання – це актуалізація можливостей, розвиток розумової здібності фахівця засобами інтелектуальних занять у процесі професійної діяльності, яка проявляється в науково-методичній та навчально-методичній діяльності педагога.

Список використаних джерел

1. Кучерук О. Розвиток креативності у структурі методичної компетентності майбутнього вчителя української мови. *Педагогічний дискурс*. 2008. Випуск 3. С. 112-116.
2. Студенікіна В. Лінгводидактична компетентність учителів української мови в структурі методичної компетентності. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2010. № 22 (209). Ч. I. С. 85-90.
3. Цимбалюк Я. Структура методичної компетентності вчителя. *Вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2011. Випуск 4. С. 58-60.
4. Черчата Л. Методична компетентність майбутнього вчителя-філолога: аспекти формування. *Витоки педагогічної майстерності*. 2015. Випуск 16. С. 292-299.